

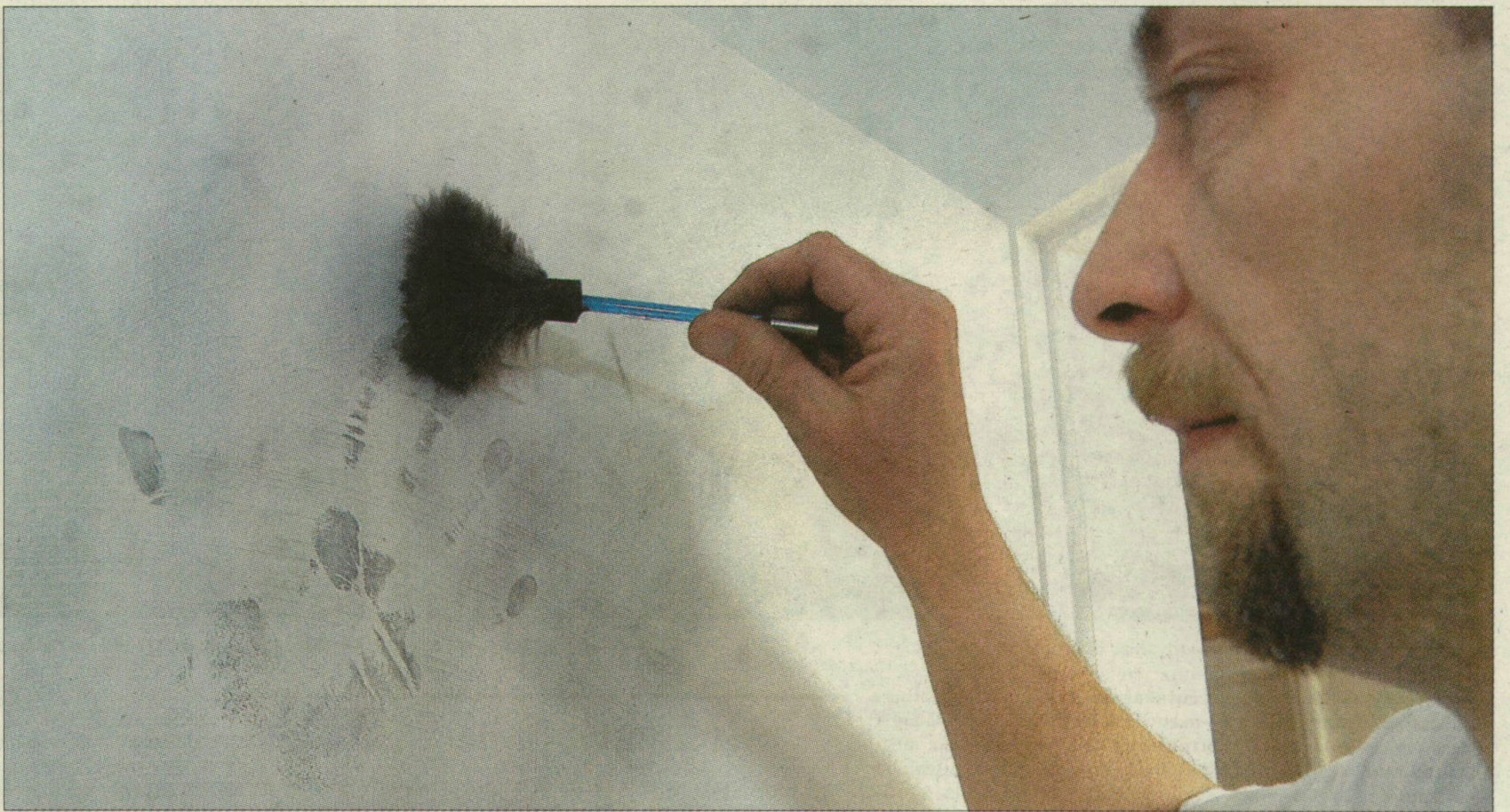
Az első ujjlenyomatot száz évvel ezelőtt rögzítették Magyarországon

Érintések nyomára vadásznak a rendőrök

Marabutollas ecsettel felfegyverkezve mennek ki különböző bűnesetek helyszínére a Szegedi Rendőrkapitányság technikusai, hogy onnan ujjlenyomatokkal térjenek vissza munkahelyükre. A nyomokat 12 egyedi pont megtalálásáig vizsgálják.

Tizenkét pont. No nem a hajdani úttörők kötelességeire, illetve a márciusi íjak egykori követeléseire gondolt *Timár Ferenc* alezredes, amikor munkájának egyik meghatározójáról faggattuk. A Szegedi Rendőrkapitányság bűnügyi technikai osztályának vezetője szerint ennyi pont egyezése esetén tekintik azonosnak az ujjlenyomatokat, tehát 12 egyedi sajátossági pont megtalálása után a személyazonosságot a világon mindenütt perdöntő tényezőként fogadják el.

Amíg az ujjnyomtörödéket egy akciófilmben néhány perc alatt rögzítik és megtalálják annak gazdáját, a valóságban ez sokkal hosszadalmasabb eljárás. – A helyszínen talált és levett ujjlenyomatot egy szakértőnek küldjük el, aki arról mond véleményt, hogy azok a töredékek, amiket találtunk, egyáltalán alkalmasak-e az azonosításra. Létezik egy számítógépes nyilvántartás, ahol azoknak az ujjlenyomatait rögzítették, akik életük során már összeütközésbe kerültek a törvénnyel. A gép a bevitt adatok alapján – ha talál egyezőséget – felkínálja a lehetőséget, kiktől is származhatnak a nyomok – beszélt *Timár Ferenc* a minta útjáról. Az ország összes levett ujjlenyomatát egy központi nyilvántar-

Szabó Ferenc bűnügyi technikus marabutollas ecsettel ujjlenyomatokat varázsol elő

Fotó: Frank Yvette

tásban tartják számon. – Az ujjlenyomat máig az egyetlen, ami alapján egyedileg azonosítható az ember. Annak az

esélye, hogy a világon egy ujjnyomhoz hasonló talájanak, egy a 64 milliárdhoz. Hogyan történik a nyomrögzítés? Nem kell más hozzá, mint egy mókusszörből vagy marabutollból készült ecset, valamint egy ügyes kezű bűnügyi technikus, aki különböző porok vagy folyadékok segítségével hívja elő a lenyomatot, amit az ajtóról, pultról és egyéb helyekről egy ragasztópapírral húznak le. Sokkal prózaibb módon történik a rögzítés, ha valakit gyanúsítottként állítanak elő a rendőrségen: mindkét kezének ujjait, valamint tenyerét tintába mártják, majd egy adatlapon rögzítik a lenyomatokat. A Szegedi

Rendőrkapitányságról havonta 200 ujjlenyomatot küldenek fel a központi adatbázisba, az alosztály munkatársainak pedig naponta húsz helyszínrre kell kivonulniuk nyomokat rögzíteni. Az esetek felében mindig találunk ujjlenyomatot, ami – bár erre Magyarországon nincsenek pontos kutatási eredmények – az alezredes tapasztalatai szerint két hétig „él”, azaz ennyi ideig lehet jól rögzíteni. Vegyszerrel azonban hónapos nyomokat is elő tudnak csalogatni.

K. G. G.

JUBILEUM

Magyarországon az első ujjlenyomat-azonosítás pontosan száz évvel ezelőtt történt. Dános községben 1907 nyarán egy csárdát ismeretlen tettesek felgyújtottak, a tulajdonost és családját megölték, majd egy kisbaltával felaprították. A budapesti rendőrök a helyszínen egy véres baltát találtak, amiről levették az ujjlenyomatokat. 200 gyanúsított volt, de az ujjlenyomat alapján sikerült beazonosítani egy cigányvajdát és annak lányát, akik később beismerték: ők követték el a bűncselekményt. Európában egyébként Anglia után Magyarország volt a második ország, ahol a bűnesetek felgöngyölítéséhez az ujjlenyomatok rögzítését is bevetették.

Jövőre havi kétszáz ezret kérhetnek az orvostanhallgatóktól a szakképzésért

Kétharmaddal kevesebb rezidens

Az Egészségügyi Minisztérium azt tervezi: 2008-tól önköltségesen teszi a szakorvosi végzettséghez szükséges kétéves rezidensi képzést. Ez havi kétszáz ezerbe kerülne a jelenlegi árak szerint, amit a hallgatók töredéke tud csak kifizetni. A szegedi orvoscentrum elnökhelyettese, *Hajnal Ferenc* (képünkön) drasztikus elvándorlástól tart.

Jelenleg egy orvostanhallgatónak akár tíz évnél is többet kell tanulnia ahhoz, hogy szakorvossá váljon. A diploma megszerzése után először kétéves rezidensi, majd egytől öt évig tartó szakorvosi képzésben kell részt vennie.

A mostani gyakorlat az, hogy 26 hónapig az állam fedezi a rezidensképzést, a minisztériumi új tervezetben pedig az szerepel: jövőre az orvosi hiányszakmákon kívül minden rezidensnek fizetnie kellene a képzésért. A tárca azzal indokolja, hogy így megszűn-

het bizonyos szakterületeken az orvoshiány. A központi költségvetés most az orvosi rezidensek után havi 330 ezer, a fogorvosok után 360 ezer forintot fizet: ebből bruttó 140 ezret kapnak a rezidensek, a többi, 200 ezer forint körüli összeget a képzésükre költik. Ha az új tervezet megvalósul, ezt a havi 200 ezret kellene előteremtenie annak, aki orvos szeretne lenni.

Hajnal Ferenc, a szegedi egyetemi orvoscentrum elnökhelyettese elmondta: a jelenlegi rendszer

1999-ben azért lépett életbe, hogy az addigi elavult modell helyett minőségi képzést kapjanak a magyar orvostanhallgatók. A korábbi gyakorlat szerint az egészségügyi intézmények felvették a frissdiplomás, aki az ott adott lehetőségekkel élve képezte magát – korántsem teljes körűen. A nyolc éve bevezetett rendszerben viszont a központi gyakornoki státus segítségével több helyen is képzést kapott, ami színvonal-emelkedést hozott.

A professzor úgy véli, az új elképzelés nem áll összhangban a felsőoktatási és az egészségügyi törvénnyel sem, mivel ezek szerint az első állami szakképzés megszerzését az állam fedezi. Másrészt olyan irreális anyagi terheket ró a hallgató szüleire illetve a hosszú képzés alatt alapított családra, amit csak kevés diák ké-

pes megfizetni. Mivel Magyarországon nincsenek olyan kezdő szakorvosi fizetések, amiből fedezni lehetne a törlesztést és a családfenntartást, hitelből sem tudják a hallgatók kifizetni a képzés költségeit. Sokan ezért azt fontolgatják, akár a rezidensek és szakorvosi vizsga nélkül is külföldön próbálnak szerencsét.

A szegedi egyetemen a tervezett intézkedés több száz rezidens érint: idén egy 300 fős évfolyam indult, tavaly pedig közel 200-an vágtak bele a képzésbe. Évente országosan nagyjából 1200-an kezdik meg a rezidensképzést, az elnökhelyettes szerint ez a szám a kétharmadára csökkenhet, ha a tervezet megvalósul. Ráadásul mint mondta, hiába kap plusztámogatást a hiányszakmát választó rezidens. Mivel a magyar hiányszakmák egyben nemzetközilek is, könnyen úgy dönthet: a hatszor-tízszer annyit kínál a külföldi állást választja a végzés után. Így pedig itthon változatlanul megmarad egyes szakterületeken az orvoshiány.

T. R.

SEMILYEN ORVOS SEM LESZ

Nyílt levéllel fordult az egészségügyi miniszterhez a szegedi, a budapesti, a pécsi és a debreceni orvoskar hallgatói érdekképviselete. Ebben kifejtik, hogy a fizetős tervezet miatt a magyar orvostanhallgatóknak muszáj lesz külföldön keresni a boldogulást. Mint írják, az előterjesztés legnagyobb hibája, hogy tényként számol az orvosok elvándorlásával, akiket nem itthon tanultakkal kíván pótolni. Arra kéri Molnár Lajost, hogy vegye figyelembe a szakmai szervezetek és a hallgatók álláspontját, különben maga az orvoslás is hiányszakmává válhat Magyarországon.

Automatikusan és korrekcióval is változott az ellátás

A vizitdíj miatt nőnek a kisnyugdíjak

A vizitdíj bevezetése miatt emelkednek a legkisebb nyugdíjak. Van olyan, akinél ez idén már a negyedik emelés.

A vizitdíj bevezetéséhez kapcsolódóan február 15-étől emelkedtek a nyugdíjak, de ez az intézkedés nem mindenkit érint. Február 1-én értelem szerűen félhavi, márciustól egyhavi emelés jár mindazoknak, akiknek az összes ellátása nem haladja meg havonta az 54 ezer 260 forintot. Akinek ennél kevesebb az összellátása, de 27 ezer 130 forintnál többet kap, annak havonta egységesen 200 forint ellátás jár. Akinek 27 ezer 130 forintnál, tehát az öregségi nyugdíjminimumnál is kevesebb a havi ellátása, annak

300 forinttal emelkedik a nyugdíja havonta.

Ez nem az első nyugdíjnövelés az idén, hiszen januártól emelkedett mindenkinek a nyugdíja, akinek 2007. január 1. előtt állapították meg. Az emelés mértéke minden nyugdíjasnál egységesen négy százalék volt. Ezenkívül tovább haladt a kormányzat öt éves nyugdíjkorrekciós rendszere. Az idei, vagyis a második évben újra öt százalékkal emelkedett az öregségi nyugdíj, most 55 százalékról 60-ra. A korrekciós csomag szerint az 1988 előtt megállapított nyugdíjak is növekedtek – férfiak és nők különböző mértékben. Az emelés felső határa mindnyájuknál 10 százalék.

D. T.

Orvostanhallgatók. Túl nagy lesz a teher...

Fotó: Segesvári Csaba

ZANZIBAR

KONCERT

SZÁNTÓ KOVÁCS JÁNOS U. 7. TELEFON: 241-750

PMK SZÍNHÁZTEREM

03.07. 19:00

www.zanzibar.hu

JEGYÁR: 1-1000
Kiszámlázható

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY